

FRILUFTSFRÄMJANDET REGION MITT
2021-02-27

Äventyret är nära – verksamhetsplan 2021

På fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen – året runt och för alla – skapar Friluftsförbundet roliga, trygga och lärorika äventyr. Med över 100 000 medlemmar, 7000 ledare, 300 lokalavdelningar, verksamhet i 500 förskolor och skolor, och skidskola i 80 skidbackar är Friluftsförbundets Sveriges största friluftsförbund.

Friluftsförbundet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv verkar för folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Sedan 1892 år har vi värnat allemansrätten och främjat friluftslivet.

Låt äventyret börja.

Förord

Kanske har friluftsliv aldrig varit så viktigt som just nu. För när covid-19-krisen drabbade vårt samhälle fanns naturen där och erbjöd ett tryggt livsrum för stillsamma stunder, för vandrande möten, för motion och för lek.

Friluftsliv var populärt redan före covid-19, och är det än mer nu. För oss innebär det mycket stor efterfrågan på vår verksamhet. En efterfrågan som vi bara kan möta om vi blir fler ledare. Det är därför som Friluftetsfrämjandet 2021-särskilt prioriterar att arbeta för *många, bra och engagerade ledare*.

2020 var ett viktigt år för nysatsningen på Skogsmulle: de första nya böckerna släpptes, samt olika former av verksamhetsmaterial och profilprodukter. 2021 fortsätter Skogsmulle sin resa, med ytterligare nya berättelser och mer material.

2021 är av regeringen och riksdagen utsett till Friluftslivets år. Friluftetsfrämjandet kommer självklart vara en del av detta, genom att vi deltar i de olika nationella arbetsgrupperna, sprider information om Friluftslivets år inom vår organisation, genom nyhetsbrevet "Veckans äventyr", och genom ytterligare möjligheter.

Vi är en organisation i medvind. Den främsta anledningen till att varumärket Friluftetsfrämjandet är starkt är att vår organisation sedan 1892 har genomfört roliga, trygga och lärorika aktiviteter, skapade av ledare som är kompetenta inom både ledarskap och friluftsteknik. Det är engagemanget och kompetensen hos våra ledare, bredden på vår verksamhet och kvaliteten i våra äventyr som är våra unika styrkor.

Jörg Bassek
Ordförande Region Mitt

Innehåll

1. Övergripande
2. Äventyr – vår verksamhet
3. Samverkan med externa organisationer
4. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation
5. Skogsmulle®
6. Kommunikation
7. Organisation
8. Ekonomi och finansiering

1. Övergripande

1.1 Sammanfattning och styrdokument

Vi tacklar några av vår tids största samhällsutmaningar. Vi möter dessa utmaningar genom vår ideella kraft. Vi inspirerar, leder och stöttar varandra till ett friluftsliv för alla. Vi verkar för fler ledare, fler aktiviteter, fler medlemmar, vilket leder till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Det är så vi bidrar till ett ännu bättre samhälle.

Denna verksamhetsplan utgår från Friluftetsfrämjandets stadgar, samt Strategi 2022.

Denna verksamhetsplan följer den mall som Friluftetsfrämjandet Riks har tagit fram som förslag till riksorganisationen, regionerna och lokalavdelningarna. Syftet med en gemensam mall är att vidareutveckla vår gemensamma struktur, våra gemensamma strategiska prioriteringar och vårt gemensamma arbete för att uppnå vårt mål: ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen genom roliga, trygga och lärorika friluftsäventyr.

1.2 Prioriteringar 2021

2021 – arbetar Friluftetsfrämjandet med två särskilda prioriteringar:

- a. *Många, bra och engagerade ledare* (och kursledare). Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället så behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare. Och fler ledare blir vi genom att behålla de ledare som vi har, återuppväcka vilande ledare, samt rekrytera nya ledare.
- b. *Mer utomhuspedagogik i förskola och skola*. Bland friluftsmålen, som är beslutade av riksdagen, har målet ”Ett rikt friluftsliv i skolan” en negativ utveckling. Det är alarmerande, eftersom skolan har en unik möjlighet att nå alla barn. Friluftetsfrämjandet har goda möjligheter att bidra till att vända denna negativa utveckling, genom våra program Skogshjältarna, Skogsmulle i förskolan samt vårt dotterbolag I Ur och skur.

1.3 Effektmål 2021

2021 kommer i mycket stor utsträckning att präglas av arbetet att fortsatt kraftsamla för verkställande av strategi 2022 och fortsatt strävan mot ”ett Friluftetsfrämjandet”.

Region Mitt vill 2021 särskilt fokusera på följande att utveckla och utöka det totala antalet kursledare med nio personer i våra utbildningsteam. En målsättning är att utbilda 100 nya ledare under 2021.

Regionen behöver under året fortsätta hantera utmaningarna som är en följd av Covid-19. Regionen behöver se över möjligheter att ställa om utbildningar, se över möjligheterna att genomföra dem digitalt och/eller i mindre format och på andra sätt för att kunna fortsätta bedriva vår verksamhet på ett hållbart sätt. Vi som regionstyrelse har som målsättning att stötta våra utbildningsteam och finnas som stöd vid behov för att kunna bedriva verksamhet bl.a. digitalt. Styrelsen ämnar att öronmärka medel i budget för utökad behov kursledarutbildning.

Vi kommer erbjuda aktiva medlemmar möjlighet till arvode för att rekrytera potentiella kursledare och andra verksamhetsutvecklingsuppdrag för ideella.

För att fokusera på dessa grupper och nå medlemsmålet ska Region Mitt genomföra följande aktiviteter:

- Regionstämman 2021 hålls digitalt.
- Vi bjuder in regionens lokalavdelningar till digitala workshops och fortbildningar.
- För att nå målet om att utöka kursledare i våra utbildningsteam kommer vi erbjuda traineeplatser i teamen. En trainee går bredvid befintlig kursledare under utbildningstillfällena.
- Vi bidrar med två utbildningar digitalt i den nationellt övergripande kursplanen.

1.4 Hållbart friluftsliv

Vi strävar efter att spegla samhällets mångfald och erbjuda verksamheter som är välkomnande, anpassade och trygga för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Som organisation har vi mycket goda förutsättningar att vara ett föredöme inom ekologisk hållbarhet. Vi strävar efter att maximera organisationens positiva och minimera organisationens negativa inverkan på ekosystemen och klimatet, samt att ”respekt för naturen” är en tydlig del i alla våra verksamheter.

Som ideell organisation är vår främsta resurs det ideella engagemanget i våra lokalavdelningar. Vi ska ständigt inspirera, stötta och leda det ideella engagemanget. Vi bedriver även verksamhet inom förskola och skolan samt säljer produkter. Vår ekonomi ska vara stark, som grund för att växa som organisation.

Vi verkar i linje med de globala 2030-målen och har ett särskilt fokus på #3 God hälsa och välbefinnande, #4 God utbildning, #11 Hållbara städer och samhällen, #13 Bekämpa klimatförändringarna, och #15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Friluftsförbundet Region Mitt bidrar till förverkligandet av Sveriges nationella mål för friluftspolitiken. Syftet är att stödja människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund. Riksdagen har satt upp 10 mål för friluftspolitiken:

1. Tillgänglig natur för alla.
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet.
3. Allemansrätten – värna och sprida kunskap.
4. Tillgång till natur för friluftsliv.
5. Attraktiv tätortsnära natur.
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet.
8. Ett rikt friluftsliv i skolan.
9. Friluftsliv ger god folkhälsa.
10. God kunskap om friluftslivet.

2. Äventyr – vår verksamhet

De utbildningsteam som är aktiva i Friluftsförbundet Region Mitt är:

- Utbildningsteam Barn – utbildar ledare i kurserna Skogsmulle och skogens värld, Vildmarksäventyr samt Skogsmulle i Förskolan
- Utbildningsteam Kanot (Kajak och Kanadensare)
- Utbildningsteam Långfärdsskridskor
- Utbildningsteam MTB
- Utbildningsteam Alpint

Därutöver arrangerar Friluftsförbundet Region Mitt alpina utbildningar på uppdrag av Realgymnasiet.

Region Mitt arrangerar även utbildningar i Anpassat ledarskap.

2.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Det gångna året har inneburit nya sätt att tänka för att vår verksamhet ska kunna bedrivas på ett tryggt och säkert sätt utifrån covid-19.

Våra utbildningsteam har tagit stora steg i utvecklingen genom att ha bedrivit de utbildningsmoment som går digitalt.

De inplanerade utbildningarna med realgymnasiet har försvårats till följd av de restriktioner som kommit av Covid-19. Anpassningar och förändringar har behövt göras allt eftersom för att möjliggöra utbildningarna.

Efterfrågan på barnledarutbildningar är stor och behovet av flera är stor på vår verksamhet inom Skogsmulle och skogens värld, och Vildmarksäventyr. Vi ser också att mountainbike kommer starkt och att flera av våra lokalavdelningar börjar få en riktigt fin verksamhet kopplad till mountainbike.

Behovet av flera kursledare i de flesta av våra team är stort och vår målsättning är att utbilda fler kursledare under kommande år.

2.2 Trygga och säkra äventyr

Att Friluftetsfrämjandets äventyr är trygga och säkra är en viktig grundbult i Friluftetsfrämjandet. Att vi löpande jobbar med att utbilda, fortbilda och säkerställa våra ledares kompetens och förutsättningar för att leda äventyr är utav största vikt. Det är också viktigt att vi inför våra äventyr jobbar med att förebygga säkerheten kring äventyren där ett sätt är att jobba med säkerhetsplaner. Det är också en självklarhet att alla som möter barn och unga i våra verksamhetsgrenar ska lämna in ett utdrag ur belastningsregistret.

2.3 Utbildningsteam Barn

Utbildningsteam barn består av tre representanter, som ansvar för vildmarksäventyr och Skogsmulle och skogens värld. Dessutom har utbildningsteamet representanter i de nationella Utvecklingsgrupperna för Skogsmulle och skogens värld samt Vildmarksäventyr.

Teamet är i stort behov av att bli fler för att kunna fortsätta utbilda fler barnledare.

Under 2021 planeras följande utbildningar:

- Skogsmulle och skogens värld, vår och höst
- Vildmarksäventyr, höst

Målsättningen är att utbilda 15 nya ledare under 2021.

”Skogsmulle och skogens värld” är en verksamhet för de yngre barnen: Öppna Skogsgläntan (0-2 år), Skogsknopp (2-3 år), Skogsknytte (3-4 år), Skogsmulle (5-7 år), Familjemulle, och Skridskoskola.

Vildmarksäventyr” är Friluftetsfrämjandets verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna: Strövare (7-8 år), Frilufsarna (9-13 år cirka), TVM Äventyrsgруппer (cirka 14-25 år) och Äventyrliga familjen

2.4 Utbildningsteam Kanot (Kajak och Kanadensare)

Utbildningsteam Kanot består av två kursledare. Utbildningsteamet har en representant i den nationella utvecklingsgruppen för kanot.

Det rådande läget med Covid-19 gör det svårt för teamet att planera utbildningar under 2021, men förhoppningen är att kunna genomföra följande utbildning:

- Utbildning steg 1, kanadensare.

Målsättningen är att utbilda 8 nya ledare under 2021.

2.5 Utbildningsteam Långfärdsskridskor

Utbildningsteam långfärdsskridskor består av fyra kursledare samt en trainee. Utbildningsteamet har en representant i den nationella utvecklingsgruppen för Långfärdsskridskor.

Under 2021 planeras följande utbildningar:

- Utbildning 1
- Utbildning 3

Målsättningen är att utbilda 16 nya ledare under 2021.

2.6 Utbildningsteam MTB

Utbildningsteamet för mountainbike (MTB) i Region Mitt består av två kursledare, varav en person är representerad i den nationella utvecklingsgruppen för MTB. Inskolning av en kursledare från Västerås har påbörjats och tanken är att ytterligare en person ska hittas för att komplettera utbildningsteamet. Ambitionen är att utöka antalet utbildningsplatser inom regionen.

Under 2021 planeras följande utbildningar:

- Ledarutbildning Grund
- Fortbildning i form av en ”Vi lär varandra-kurs”

Målsättningen är att utbilda 10 nya ledare under 2021.

2.7 Utbildningsteam Alpint

Utbildningsteam Alpint består av 13 kursledare. Teamet har utöver ordinarie kursverksamhet, sedan några år tillsammans med Team Öst, arrangerat utbildningar för Realgymnasiet.

Under 2021 planeras följande utbildningar:

- Introduktion
- Utbildning 1
- Utbildning 2
- Certifieringsträning

Teamet planerar även att genomföra intro- samt certifieringsutbildningar för någon eller några lokalavdelningar om behov och intresse finns.

Förutom ovanstående utbildningar planerar teamet att under kommande säsong genomföra eller delta i ett antal fortbildningar och träffar:

Målsättningen är att utbilda 15 nya ledare under 2021.

Uppdragsutbildning

Friluftsförbundets och Realgymnasiets samarbete utökas under året genom att Realgymnasiet nu har en specialinriktning som riktar sig mot skidutbildning. Dessa uppdragsutbildningar är en viktig inkomstkälla för regionen samt en möjlighet att marknadsföra Friluftsförbundet mot ungdomar.

Under 2021 planeras följande utbildningar:

- Skidteknikdagar
- Introduktionsutbildning
- Utbildning 1
- Utbildning 2
- Teoridagar, flera platser september
- Introduktionsutbildning, december

Målsättningen är att utbilda 46 nya ledare under 2021.

3. Samverkan med externa organisationer

Friluftsförbundet samverkar på olika nivåer och i olika former med andra offentliga och privata organisationer för att bidra till våra mål.

Friluftsförbundet Region Mitt samarbetar sedan 2014 med att genomföra uppdragsutbildningar för Realgymnasiet. Region Mitt fortsätter under 2021 samverka med externa parter.

4. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation

4.1 Nulägesanalys och prioriteringar

2021 – arbetar Friluftetsfrämjandet med *många, bra och engagerade ledare* (och kursledare) som särskild prioritering. Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället så behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare. Och fler ledare blir vi genom att behålla de ledare som vi har, återuppväcka vilande ledare, samt rekrytera nya ledare.

4.2 Regionens kursledare

I dagsläget har regionen 25 kursledare vilka varje år gör viktiga insatser genom att skapa verksamhet. Målet för 2021 är att öka till 34 kursledare.

Regionens mål för antal kursledare 2021 är:

<i>Utbildningsteam</i>	<i>Aktuellt antal ledare</i>	<i>Målsättning 2021</i>
Kajak/ Kanadensare	2	3
Långfärdsskridsko	4	6
Mountainbike	2	4
Alpint	13	15
Barn	4	6

För att våra kursledare ska fortsätta att trivas i rollen och för att rekrytera ytterligare kursledare ska regionen:

- Hålla tät kontakt med ansvariga i utbildningsteam
- Skapa förutsättningar för vidareutbildning
- Genomföra workshops
- Tillhandahålla profilkläder

4.3 Fortbildningar

Inom Friluftsakademin skiljer vi på utbildning och fortbildning. Utbildning är när vi utbildar nya ledare utifrån en gemensam utbildningsplan. Med fortbildning åsyftar vi aktiviteter som har till syfte att utveckla våra ledare men som inte har någon gemensam utbildningsplan. Fortbildningarna är ett bra sätt för våra ledare att utveckla sig i rollen, hålla sina kunskaper och färdigheter aktuella och skapa utrymme för reflektion.

2021 ska regionens ledare erbjudas deltagande i följande fortbildningar:

- Äventyrshanteraren
- Digitala verktyg
- MTB - "Vi lär varandra"

4.4 Ledarregister

Regionen ska säkerställa att kursledarmarkeringarna i medlemsregistret är aktuella, och i linje med styrdokument Friluftsakademin.

Regionen stöttar lokalavdelningarna att se till så ledarmarkeringarna i medlemsregistret är aktuella, och i linje med styrdokument Friluftsakademin.

Regionen har ett ansvar att se till att samtliga kursledare visat upp utdrag ur belastningsregistret, i linje med styrdokument Friluftsakademin.

5. Skogsmulle®

5.1 Nulägesanalys

2020 lanserades nysatsningen på Skogsmulle, och ett gäng produkter presenterades: berättelsen Skogsmulle och röda fjädern, Skogsmulles pysselbok, Skogsmulles handbok – en varumärkesmanual, Skogsmulle och skogens värld – terminsplanering, berättelsen Skogsmulle och plastutmaningen, illustrationer av de tre vännerna, samt ett flertal profilprodukter.

5.2 Prioriteringar

2021 försätter Skogsmulles resa, genom att en berättelse om Skogsmulle och allemansrätten vid vattnet skapas och presenteras under våren. Och genom att tre metodmaterial produceras. Till hösten 2021 är planen att ge ut ytterligare en berättelse, så att tempot en ny berättelse i halvåret upprätthålls.

Det blir även viktigt att 2021 arbeta med Skogsmulles handbok – en varumärkesmanual.

6. Kommunikation

6.1 Nulägesanalys

Målen med regionens arbete med kommunikation är att stötta våra lokalavdelningar genom att attrahera befintliga och nya ledare.

6.2 Prioriteringar

För att stötta organisationens utveckling ska regionen

- säkerställa att regionens alla äventyr/utbildningar publiceras på Friluftsförbundets webbplats (i den s.k. Äventyrshanteraren), samt att informationen är tydlig och inbjudande för potentiella medlemmar.
- säkerställa att informationen om regionens olika äventyr/aktiviteter sprids till medlemmar och potentiella medlemmar (friluftsförbundets allmänhet), exempelvis genom mail, nyhetsbrev, sociala medier och lokalmedia.
- säkerställa att informationen om regionen på Friluftsförbundets webbplats är komplett och uppdaterad,
- uppmuntra alla kursledare att använda ett blått profilplagg i samband med att de leder äventyr/aktiviteter.
- säkerställa att kursledarna är varma, öppna och välkomnande mot målgruppen, samt strävar efter att äventyr/aktiviteter ska vara roliga, trygga och lärorika, för alla deltagare.

7. Organisation

7.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Vår region mår generellt mycket bra, men det finns självklart även utmaningar. Vi har under de senaste åren stabiliserat vår ekonomi och budget genom långsiktiga beslut, som lägger grunden för den fortsatta verksamhetsutvecklingen i regionen.

Det är viktigt att fortsätta tillhandahålla ett stabilt antal kurstillfällen samt öka antalet kursledare. Det är även viktigt att fortsätta ligga i framkant inom digitaliseringen.

7.2) Regionstämma

Regionsstämman kommer hållas digitalt via Teams lördagen den 17 april 2021. Vi strävar efter en fortsatt stor representation från våra lokalavdelningar vid regionsstämman detta år.

Under hösten 2021 kommer en extra regionsstämma genomföras för att godkänna verksamhetsplan och budget för 2022–2024.

7.3) Styrelsen

Styrelsen ska strategiskt leda, driva och utveckla regionen. Styrelsen skall verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar. Styrelsen genomför möten månadsvis. Under året genomförs även en till två planerings-/uppföljningsträffar.

7.4 Valberedningen

Valberedningens arbete är centralt för den demokratiska styrningen av regionen, främst genom ansvaret att föreslå ledamöter till styrelsen samt revisorer. Valberedning bör bestå av minst tre personer varav en person väljs varje år.

7.5 Administration

Det krävs en hel del administration för att sköta en region inom Friluftsförbundet. Administrationen sköts tillsammans med Region Öst genom ACÖM (Administrativt Centrum Öst/Mitt).

7.6 Styrdokument

Friluftsförbundet styrs utifrån stadgan samt styrdokument.

8. Ekonomi och finansiering

8.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Friluftsförbundet Region Mitt finansieras av medlemsavgifter, regionsbidrag, kursavgifter, samt övriga bidrag och gåvor. Syftet med ekonomin och finansieringen är att bidra med förutsättningar till en hållbar utveckling av vår verksamhet.

Regionens ekonomi är stabil, men det krävs fortsatt prioritering att årligen leverera överskott.

2021 vill vi utveckla arbetet med deltagaravgifter, i syfte att säkerställa att deltagaravgifterna skapar ett överskott, inkl. kostnader för t.ex. material, ledarnas utbildning och fortbildning samt profilplagg.